

DE 1 PCT. RIGESTE BETALER 8,6 PCT. AF ALLE SKATTER OG AFGIFTER SVARENDE TIL 60 MIA. KR. – EN STIGNING FRA 7,4 PCT. I 2001

Dette notat viser på baggrund af CEPOS' beregninger på Danmarks Statistiks personregistre, at de 1 pct. rigeste betaler 8,6 pct. af alle skatter og afgifter, som kan henføres til enkeltpersoner. Top 1 pct. betalte i 2001 7,4 pct. af alle skatter og afgifter, og denne andel er vokset til 8,6 pct. i 2014. Det svarer til en skattebetaling på godt 60 mia. kr. Heraf er de 44 mia. kr. indkomstskatter, og de 16 mia. kr. er afgifter. Det kan finansiere de samlede udgifter til dagpenge, kontanthjælp og sygedagpenge, eller det kan finansiere ca. 100.000 offentligt ansatte. Top 1 pct.'s gennemsnitlige skatte- og afgiftsbetaling udgør 1,4 mio. kr. svarende til finansieringen af godt 2 offentligt ansatte. De 10 pct. højest lønnede danskeres indkomstskattebetalinger udgør 30 pct. af de samlede skattebetalinger. Dermed betaler de 10 pct. højest lønnede 214 mia. kr. i indkomstskatter og afgifter, hvilket svarer nogenlunde til de samlede udgifter til folkepension, dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge samt SU. For 214 mia. kr. kan man alternativt finansiere udgifterne til ca. 356.000 offentligt ansatte. Såfremt man reducerer topskatten med 5 pct. point, vil top 1 pct. betale 8,4 pct. af alle skatter og afgifter (mod 8,6 pct. med nuværende topskat). Efter reduktionen i topskatten vil den samlede skattebetaling fra top 1 pct. være på godt 59 mia. kr. Top 1 pct. har oplevet en reduceret skattebyrde siden 2001 som følge af skattereformerne i 2004, 2007, 2009 og 2012. Alligevel er deres skatteandel vokset fra 7,4 til 8,6 pct. Det skyldes, at de har øget deres indkomster en del. Ser man på de 10 pct. rigeste, er deres andel af de samlede skattebetalinger også steget, nemlig fra 28,9 pct. i 2001 til 30,2 pct. i 2014. Ser man på de 50 pct. med lavest indkomst, er deres andel af de samlede skatte- og afgiftsbetalinger faldet fra 23,8 pct. i 2001 til 23,0 pct. i 2014.

Dette notat belyser skattebetalingen for den ene pct. af skatteyderne med højest indkomst. For at være i top 1 pct. skal man minimum have en indkomst¹ på ca. 1,3 mio. kr., mens gennemsnitsindkomsten for top 1 pct. udgør ca. 2,5 mio.kr.

Det fremgår, at de 1 pct. rigeste betaler 8,6 pct. af de skatte- og afgiftsbetalingerne, som kan henføres til enkeltpersoner, svarende til godt 60 mia. kr.² Den gennemsnitlige skatte- og afgiftsbetaling for en person i top 1 pct. udgør 1,4 mio. kr. For de 60 mia. kr. kan man finansiere ca. 100.000 offentligt ansatte eller de samlede udgifter til dagpenge og kontanthjælp og sygedagpenge. Såfremt man reducerede topskatten med 5 pct.point, ville de 1 pct. rigeste betale 8,4 pct. af de samlede indkomstskatter³.

¹ I dette notat benyttes Danmarks Statistiks bruttoindkomst, dvs. alle registrerede private og offentlige indkomster før skat inkl. lejeværdi af egen bolig, med undtagelse af arbejdsmarkedspension og betaler, helbredstillæg, lotterigevinster og hævede kapitalpensioner og andre pensioner hævet i utide.

² Det betyder bl.a., at den offentlige sektors afgiftsbetalinger til sig selv, erhvervslivets indkomstskatter (selskabsskat), og pensionsafkastskat ikke er medtaget.

³ I beregningerne er følgende skatter indregnet: Arbejdsmarkedsbidrag, bundskat, topskat, sundhedsbidrag, kommuneskat, foreløbig betalt virksomhedsskat, ejendomsværdiskat samt A-skat af aktieudbytter og aktieavancer. I beregningerne af afgiftsbetalingerne er der for alle personer benyttet et gennemsnitligt afgiftstryk på 24,5 pct. Personer under 18 år indgår ikke i beregningerne.

Tabel 1. Skattebetalinger inkl. afgifter, 2014 (2016-PL)

	Top 1 pct.	Resten af befolkningen
Antal personer	43.486	4.305.199
Gns. Personlig skatte- og afgiftsbetaling, kr.	1.393.676	150.468
Samlet skatte- og afgiftsbetaling, mia. kr.	60,6	647,8
Andel af samtlige skatte- og afgiftsbetalinger, pct.	8,6%	91,4%

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

De 10 pct. højest lønnede danskere, som i gennemsnit har en indkomst på 933.000 kr.⁴, betaler ca. 30 pct. af de samlede skatte- og afgifter. Dermed betaler de 10 pct. højest lønnede 214 mia. kr. i skatter og afgifter, hvilket svarer nogenlunde til de samlede udgifter til folkepension, dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge samt SU. For 214 mia. kr. kan man alternativt finansiere udgifterne til ca. 356.000 offentligt ansatte.

Vismændene⁵ har fundet, at en forhøjelse af marginals-katten på 6 pct.point for de 10 pct. højest lønnede danskere medfører et provenutab på ½ mia. kr. Samtidig fandt vismændene, at top 1 pct.'s skattebetaling ville falde med 0,1 mia. kr., hvis marginals-katten blev hævet med 6 pct.point. Beregningerne illustrerer, at det kan være svært at øge skattebetalingen for top 1 pct. og top 10 pct. gennem øget marginals-kat på arbejde.

De 20 pct. rigeste betaler knap halvdelen af alle skatte- og afgiftsbetalinger (45 pct. eller 321 mia. kr.), og den rigeste halvdel af befolkningen betaler ca. 77 procent af de samlede skatte- og afgiftsbetalinger (545 mia. kr.).

Tabel 2. Samlede skatte- og afgiftsbetalinger fordelt på indkomstdeciler, 2014 (2016-PL)

	Antal	Gns. Skatte- og afgiftsbetalinger	Samlet Skatte- og afgiftsbetalinger	Gruppens andel af skatte- og afgiftsbetalinger
	1.000 personer	1.000 kr.	mia. kr.	pct.
10 pct. fattigste	435	20	8,5	1,2
20 pct. fattigste	870	40	34,5	4,9
30 pct. fattigste	1.305	53	69,6	9,8
40 pct. fattigste	1.739	64	111,7	15,8
50 pct. fattigste	2.174	75	163,1	23,0
50 pct. rigeste	2.174	251	545,3	77,0
40 pct. rigeste	1.739	277	482,4	68,1
30 pct. rigeste	1.305	313	408,1	57,6
20 pct. rigeste	870	369	320,8	45,3
10 pct. rigeste	435	491	213,6	30,2
5 pct. rigeste	217	661	143,8	20,3
1 pct. rigeste	43	1.394	60,6	8,6
I alt	4.349	163	708,4	100,0

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

⁴ Det kræver en indkomst på mindst 574.000 kr. for at være i top 10 pct.

⁵ De Økonomiske Råd: Dansk Økonomi, efterår 2011

Såfremt man reducerer topskatten med 5 pct.point, vil top 1 pct. betale 8,4 pct. af alle skatter og afgifter (mod 8,6 pct. med den nuværende topskat). Den samlede skattebetaling fra top 1 pct. vil så være på godt 59 mia. kr. svarende til finansieringen af ca. 99.000 offentligt ansatte. Den gennemsnitlige skattebetaling for top 1 pct. reduceres fra 1,39 mio. kr. til 1,37 mio. kr. Tilsvarende vil top 10 pct.'s andel falde fra 30,2 pct. til 29,9 pct. Deres skattebetaling går ned fra 213,5 til 211 mia. kr.

Top 1 pct.'s andel af de samlede skattebetalinger er steget fra 7,4 pct. til 8,6 pct.

Personer i top 1 pct. havde i 2014 en gennemsnitlig bruttoindkomst før skat på 2,5 mio. kr. Det fremgår af tabel 3, at top 1 pct. i 2001 betalte 7,4 pct. af alle skatter og afgifter, og at denne andel er vokset til 8,6 pct. i 2014⁶. Dermed betaler top 1 pct. godt 60 mia. kr. i skatter og afgifter svarende til finansieringen af ca. 100.000 offentligt ansatte. En gennemsnitlig person i top 1 pct. betaler 1,4 mio. kr. i skatter og afgifter, svarende til finansieringen af godt 2 offentligt ansatte.

Tabel 3. Andel af de samlede skatte- og afgiftsbetalinger, pct.

	2001	2014	Ændring 2001- 2014
10 pct. fattigste	1,8	1,2	-0,6
20 pct. fattigste	5,6	4,9	-0,7
30 pct. fattigste	10,4	9,8	-0,6
40 pct. fattigste	16,3	15,8	-0,5
50 pct. fattigste	23,8	23,0	-0,8
50 pct. rigeste	76,2	77,0	0,8
40 pct. rigeste	67,2	68,1	0,9
30 pct. rigeste	56,6	57,6	1,0
20 pct. rigeste	44,2	45,3	1,1
10 pct. rigeste	28,9	30,2	1,2
5 pct. rigeste	19,0	20,3	1,3
1 pct. rigeste	7,4	8,6	1,2

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

Gruppens gennemsnitlige skattebyrde (gruppens betaling af skatter og afgifter i procent af bruttoindkomsten) er faldet fra 59,2 pct. i 2001 til 54,8 pct. i 2014, jf. tabel 4. Det er en skattereduktion på ca. 7 pct. De 50 pct. rigeste har generelt fået en skattelettelse i denne størrelsesorden, dvs. en reduktion i skattebyrden på ca. 8-9 pct. Reduktionen i skattebetalingen skal bl.a. ses på baggrund af VK-regeringens skattestop samt de 4 skattereformer i 2004, 2007, 2010 og 2012, der øgede jobfradraget, fjernede mellemskatten og øgede topskattegrænsen.

Top 10 pct.'s andel af de samlede skattebetalinger er steget fra 28,9 pct. til 30,2 pct.

Ser man på de 10 pct. rigeste, er deres andel af de samlede skattebetalinger også steget, nemlig fra 28,9 pct. i 2001 til 30,2 pct. i 2014. I alt betaler top 10 pct. (personer med en bruttoindkomst over 574.000 kr.) 214 mia. kr. i skatter og afgifter. Det svarer til finansieringen af ca. 356.000 offentligt ansatte. En person i top 10 pct. betaler i gennemsnit ca. 491.000 kr. i skatter og afgifter.

⁶ Det skal bemærkes, at top 1 pct. også har udskudte skatter. Det drejer sig især om udskudte virksomhedsskatter (selvstændige betaler også skat, når de på et tidspunkt trækker penge ud af virksomheden), men også om pensionsopsparing, der beskattes ved udbetaling. Disse udskudte skatter er ikke indregnet i ovenstående beregning. En indregning af de udskudte skatter vil øge den gennemsnitlige skattebyrde.

Ser man på de 50 pct. med lavest indkomst, er deres andel af de samlede skatte- og afgiftsbetalinger faldet fra 23,8 i 2001 til 23,0 pct. i 2014, jf. tabel 3.

Skattebyrden er generelt blevet reduceret for alle indkomstgrupper, men mest for de 50 pct. rigeste. Denne gruppe indeholder mange personer i job, og siden 2001 er der gennemført 4 skattereformer, der sænker skatten på arbejde.

Tabel 4. Gennemsnitlige skatteprocent, 2001 og 2014			
	2001	2014	<i>pct. vis ændring 2001-2014</i>
10 pct. fattigste	40,6	39,4	-2,9
20 pct. fattigste	41,8	40,9	-2,2
30 pct. fattigste	42,3	41,7	-1,5
40 pct. fattigste	43,0	42,1	-2,2
50 pct. fattigste	44,2	42,8	-3,1
50 pct. rigeste	53,6	49,4	-7,8
40 pct. rigeste	54,3	49,9	-8,2
30 pct. rigeste	55,1	50,5	-8,5
20 pct. rigeste	56,2	51,3	-8,8
10 pct. rigeste	57,7	52,6	-8,9
5 pct. rigeste	58,7	53,8	-8,5
1 pct. rigeste	59,2	54,8	-7,3
Alle	51,0	47,7	-6,5

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

Selvom skatterne er sænket for top 1 pct., betaler de en lidt større andel af skatterne

Ovenstående viser, at på trods af, at skattebyrden er reduceret for de højest lønnede, så betaler de alligevel en lidt større andel af de samlede skatter og afgifter. Det skyldes, at personer med høje indkomster har øget deres indkomst relativt meget. I 2001 tjente top 1 pct. 6,4 pct. af al indkomst, mens de i 2014 tjente 7,4 pct. af den samlede indkomst. De har samlet øget deres indkomst ca. 67 pct. Til sammenligning har personerne med de 50 pct. laveste indkomster haft en indkomstvækst svarende til 43 pct.

Udviklingen med relativ høj indkomstvækst for top 1 pct. kan blandt andet skyldes, at det er blevet mere attraktivt at arbejde ekstra (dermed tjenes der flere penge), bl.a. fordi man har afviklet mellemskatten og dermed reduceret marginals-katten fra 63 til 56 pct. Desuden kan der være en tendens til, at efterspørgslen efter højt specialiseret arbejdskraft stiger i disse år, ligesom aflønningen af topchefer stiger (fusioner af virksomheder og øget globalisering og konkurrencepres øger topchefers produktivitet). Desuden indebærer globaliseringen, at "superstjerner" i bl.a. underholdning og sport får øget deres indtjeningsmuligheder.

Tabel 5. Samlede skatte- og afgiftsbetalinger i 2014 fordelt på indkomstdeciler (efter 5 pct. point reduktion af topskat), (2016-PL)

	<i>Antal</i>	<i>Gns. Skatte- og afgiftsbetalinger</i>	<i>Samlet Skatte- og afgiftsbetalinger</i>	<i>Gruppens andel af skatte- og afgiftsbetalinger</i>
	<i>1.000 personer</i>	<i>1.000 kr.</i>	<i>mia. kr.</i>	<i>procent</i>
10 pct. fattigste	435	20	8,5	1,2
20 pct. fattigste	870	40	34,5	4,9
30 pct. fattigste	1.305	53	69,6	9,9
40 pct. fattigste	1.739	64	111,7	15,8
50 pct. fattigste	2.174	75	163,1	23,1
50 pct. rigeste	2.174	250	542,7	76,9
40 pct. rigeste	1.739	276	479,8	68,0
30 pct. rigeste	1.305	311	405,5	57,5
20 pct. rigeste	870	366	318,2	45,1
10 pct. rigeste	435	485	211,1	29,9
5 pct. rigeste	217	651	141,6	20,1
1 pct. rigeste	43	1.370	59,6	8,4
Alle	4.349	162	705,8	100,0

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre